לקמן סא: עו.
סנהדרין נא. תמורה ל.,
נו (מפרוקיא], ג) תמורה

ל: סוטה כו:, ד) ותמורה ל מ"ם לי ונה בחומה

כו:], ה) [ובערוך פיי כלב קטן שלווח בלילה במדברות

מן כפרים],

תורה אור השלם

ו. לא תַבִּיא אֶתְנַן זוֹנָה

בלב

יקיייו פּלֶב בית יְּיְ אַלֹהָייְרּ לְכָל נָדֶר כִּי תוֹעַבַת יִיְ אֲלֹהָיִרְּ גַּם שְׁנֵיהָם: דברים כג יט

גליון הש"ם

גמ' ורב דאמר כרכי

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אתנן כלב.

נ"ב ובמסכת תמורה דף

ל׳ פרש"י הילך טלה זה

ותלין כלבתך אללי אלא דסוגיא דהכא ורבעה כלב

בנבעלת לכלב וכן בסוטה דף כו ע"ב: (ב) תום' ד"ה שנים וכו' ומיהו ודאי

למאן דאמר משמע וכו׳ ונפ׳ כל האיסורין בלאו האי דרשא:

משמע דמיירי

אלינור.

םג א מיי׳ פי״ז מהל׳ איסורי ביאה הל׳ יד: מיסורי ביסה הלי יח: סד ב מיי׳ שם הלי יח: סה ג ד מיי׳ פי״ח שם הלי א סמג לאון

קפט סוט ע מהן ד סעניף ח: סו ה מויי פ"ד מהלי איסורי מזבח הלי יח: סו ו מויי פ"א מהלי נערה בתולה הל׳ ופי"ז מהלכות איסורי ביאה הלי טו טו:

ם ה מיי פייט מהלי איסורי ביאה הל' ג טוש"ע אה"ע סימן ג סעיף

ם ח מיי׳ שם פי״ו הלי טו טו ופ״א מהלכות נערה בתולה הלכה ו:

תוספות ישנים

הוו בכשרות הא ודאי בתר נשואין אולינן והוו נשואי פסלות אבל (ר' יוחנן) [לשמואל] אליבא דנפשיה סבר דשרי לכונסה כמו שהשיב לו לבסוף דקיחה דאירוסין קאמר קרא: אי כר"א מאי איריא. ומימה יאטו משום דס"ל כרבי זלעזר במילתא דשלא זלעזר במילתא דשלא כדרכה יסבור כמותו מכל וכל. וא"כ מאי פריך מאי אריא משום בעולה תיפוק לי דהוה לה זונה דאמר כ"א פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה דלמא לא סבר לה כוותיה במילתא דפנוי הבא על הפנויה עשאה זונה וע"ק דהלכה כרב באיסורי וא"כ הלכה כר לנעזר דבחולה שלימה משמע וא"כ היכי הוי מנהג שאנו כותבין בכתובות בוגרת כסף זוזי מאתן דחזו ליכי מדאורייתא הלא כתיב כי יפתה איש נערה בתולה לייפות שלימה משמע דבחולה שלימה משמע ומינה שמעינן מוהר הבחולות שהוא מאמים וא"כ אין בוגרת כבתולה. וע"ק דודחי רב לא מני כרבי אלעזר דבפ"ק העיר משיאין לכהונה תנשא לכהונה ולא אמרינן עשאה זונה משום פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות ועוד דלקמן קאמר רב בוגרת לא ישא אלמא לאו כר' אלעזר ס"ל דמכשר בבוגרת וע"ק דהלכה כרב ולקמן פסקינן הלכה כראב"י דלא ס"ל כר"א בההיא דפנוי הבא על הפנויה וא"כ קשה הלכתא אהלכחא לכנ"ל דרב כר"א ר"ל דאליבא דר"א קאמר אבל לא סבר כן ולהכי פריך לר' אלעזר מאי אריא משום לה זונה: גם שניהם שנים ארבעה.

הבא על אחותו ומשני משעת העראה הוא דפגמה איפטר ליה מקטלא הא **מני ר"מ.** דאמר בחוליה עד שיהו כל בחוליה קיימין פרט לבוגרת ממונא לא משלם עד גמר ביאה ופירש בקונטרס דאין משלם קנס עד גמר ביאה שיש שם השרת בתולים ומפרש ר"ת וריב"א דודאי משלם קנס אהעראה ואשלא כדרכה אע"ג דאין משיר בחולים והתם דוקא ואתא בבחוליה למעוטי בעולה שלא כדרכה כדלעיל: **דהויא לה זונה**.

קאמר דלא משלם עד גמר ביאה משום הא מני ר' מאיר היא יורב דאמר כר' אלעזר דמעיקרא קם לי׳ בדרבה מיניה דניחו אי כרבי אלעזר מאי איריא משום בעולה להצילה בנפשו והא דנקט התם כגון תיפוק ליה דהויא לה זונה דהא א"ר אלעזר שבא עליה שלא כדרכה וחזר ובא שות שלא לשם אישות ספנוי הבא על הפנויה שלא עליה בכדרכה הוה מצי למינקט וחזר עשאה זונה אמר רב יוסף כגון שנבעלה ובא עליה שלא כדרכה כיון דחייב קנם אשלא כדרכה ועוד מלינו למימר לבהמה דהתם משום בעולה איכא משום זונה דאע"ג דיש קנס בשלא כדרכה ליכא אמר ליה אביי ממה נפשך אי בעולה בהעראה אין קום לפי שלא ותרבתה הויא זונה נמי הויא ואי זונה לא הויא העראה להיות כגמר ביאה לענין קנס בעולה נמי לא הויא וכי תימא מידי דהויא דהא לעריות וחייבי לאוין וחייבי עשה אמוכת עץ שלא כדרכה אם כן אין לך ואשה לבעלה ויבמה מצרכינן קראי אשה שכשרה לכהונה שלא נעשית מוכת לעיל (דף נה.) לרבות הערחה וכן משמע מתוך הך דשמעתין דאי יש עץ על ידי צרור אלא אמר רבי זירא קנס בהעראה הוה ליה לשנויי כגון בממאנת אמר רב שימי בר חייא ינבעלה שלא עשה אלא נשיקה ובנשיקה אינו לבהמה כשרה לכהונה תניא נמי הכי משיר בתולים כדמשמע בפרק בן ינבעלה למי שאינו איש אע"פ שבסקילה סורר (סנהדרין דף עג: ושם) וא"ת כשרה לכהונה כי אתא רב דימי אמר ואי אין קנס בהעראה היאך איש מעשה בריבה אחת בהיתלו שהיתה מכבדת מתחייב קנס למאן דאמר העראה זו את הבית ורבעה כלב כופרי מאחריה הכנסת עטרה דבהכנסת עטרה הוא משיר בתוליה כדמוכח בבן סורר (ג"ז והכשירה רבי לכהונה אמר שמואל ולכהן שם) ואו היא כבר בעולה ורחמנא גדול בימי רבי כהן גדול מי הוה אלא ראויה לכהן גדול א"ל רבא ימפרקין לרב אשי מנא אמר בתולה ולא בעולה וי"ל דבהכי חייב רחמנא הואיל ובבעילה זו הא מילתא דאמור רבנן שאין זנות לבהמה נעשית בעולה אע"ג דלא מתחיל דכתיב ילא תביא אתנן זונה ומחיר כלב חיוב קנס עד אח"כ דאי לא תימא ותנן ההאתנן כלב ומחיר זונה מותרין הכי למה ליה למכתב העראה כלל (משום) שנאמר יגם שניהם שנים ולא לילף העראה מנערה המאורסה בכל ארבעה ת"ר יאנוסת עצמו ומפותת עצמו לא העריות דאיתקוש כולם להדדי כדאמרי׳ בריש פירקין (דף נה.) ישא ואם נשא נשוי אנוסת חבירו ומפותת ובנערה המאורסה ע"כ מיחייב חבירו לא ישא ואם נשא ר' אליעזר בן בהעראה דאי בגמר ביאה כבר יעקב אומר יהולד חלל וחכמים אומרים השיר בתוליה בהכנסת עטרה הולד כשר: אם נשא נשוי: אמר רב הונא ורחמנא אמר בתולה ולא בעולה אמר רב יומוציא בגם ואלא הא דקתני אם כדדרשינן בפ' ד' מיתות (סנהדרין סו:) נשא נשוי אמר רב אחא בר יעקב לומר אלא ע"כ אפי׳ לא מחייב אלא עד

ואפי׳ לכהן הדיוט אקורה: דהא אמר רבי אלעזר כו'. לקמן בפירקין (דף מאו:): איסור זונה ליכא. דילפינן לקמן בשמעתין אין זנות לבהמה: אי זונה לא הויא. א"כ לאו ביאה היא ואפי׳ לכהן גדול תשתרי: וכ״ת מידי דהויה המוכם ען. דהה רבי הלעזר קאמר במתני׳ לא ישא את מוכת עד ותיבעי למימר דאפי׳ במוכת עץ שלא כדרכה פסולה: א"כ אין לך אשה שכשרה לכהונה גדולה שלא נעשים מוכת ען על ידי לרור. של קינוח בית הכסא: אלא א"ר זירא. משכחת לה להא דרב אליבא דרבי אלעזר דהויא בעולה ולא זונה ולא אלמנה ולא גרושה בחטנה יתומה הנישאת לבעל ובעלה שלא כדרכה ומיאנה בו דאין כאן פסול זנות ואלמנות וגירושין ואשמעינן רב דיש כאן פסול בעולה לכהן גדול: כשרה לכהונה. אפי׳ לכהן גדול דמוכת עץ בעלמה היה ומהן דשרי במוכח ען שרי בה: למי שחינו חיש. בהמה: שבסקילה. אם יש עדים והתראה היכא דליכא עדים והתראה כשרה לכהונה: בהיתלו. שם מקום: כופרי. כלבים גדולים שלדין בהן חיותם: מחחריה. שלא כדרכה דאי כדרכה לא גרעה ממוכת עץ: רבי לאחר חורבן הבית היה כמה דורות שהוא סוף התנאים ובימי רבן יוחנן בן זכאי חרב הבית דתנן (ר״ה דף כט:) משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכחי וכו': אמנן כלב. (א) שאם אמר אדם לזונה הילך טלה זה והבעלי לכלבי ומחיר זונה שהחליף זונה בטלה

ואייתר ליה בבתוליה למעוטי בעולה שלא כדרכה דשריא: ורב דאמר.

פסולה כרבי אלעזר דאמר לעיל בתוליה מקצת בתולים לרבויי בוגרת

מוסף רש"י

פנוי הבא על הפנויה כו' עשאה זונה. ליפסל מן הכהונה (טנהדרין נא.) ללגעילת זנות קלי זונה (תמורה ל.). אין זנות אינה ה בבעילת בהמה ואינה נאסרת על בעלה (סוטה בו:). אתנן זונה. נמן טלה כאמננה (סוטה בו:). ומחיר כלב. המליף כלכ בטלה (שם). אתגן כלב. שאם אדם אומר לזונה היליך טלה והבעלי לכלבי (שם) או: הילך טלה זה ותלין כלבתך אנלי (תמורה ל.). ומחיר זונה. שהחליף טלה בזונה וקנאה לשפחה באותו טלה (שם) או: היתה לו שפחה זונה והחליפה בטלה. ומדקאמר אתנן כלב בטכה, וחזקטתו טתק כנב מותר מכלל דלאו זנות הוא, דאי זנות הוא הוה חייל עליה שם אתנן (סוטה שם).

מותרים למזבח. ומדשרי אתנן כלב אלמא לאו זנות הוא: **נא** ישת. כהן גדול דכתיב בתולה שאין גמר ביאה כיון דבביאה זו נעשית בתולה: מהיה ליקוחין בשעת (ויקרא כא) יקח בעולה חייב רחמנא אבל קשה אי לא מחייב קנס בהעראה א״כ מאי פריך בבן סורר הניחא למ״ד העראה זו נשיקה אלא למאן שאין

דאמר העראה זו הכנסת עטרה מאי איכא למימר הא לדידיה נמי אתי שפיר דהא לא מיחייב קנס בהכנסת עטרה אלא בגמר ביאה ממש: מבי ר' מאיר. אע"ג דלר' מאיר חייבי לאוין וכריתות בני קנס דרב גופיה מוקי מתניתין דרים אלו נערות (כמוצות דף כט.) כרבי מאיר הכא לאו מקנס ממעט להו אלא לענין שאין ראויה לקיימה כדקתני נמי סיפא באלו נערות (שם לט.) אם לא היתה ראויה לבא בישראל אינו רשאי לקיימה שנאמר ולו תהיה לאשה באשה הראויה לו תימה דהתם (דף מ.) פריך עלה ולימי עשה ולידחי לא תעשה ומאי פריך שאני הכא דגלי קרא וי"ל דפריך הכי וניתי עשה וכי תימא שאני הכא דגלי קרא אם כן נגמר מהכא בכל מקום דלא דחי א"נ פריך דלא הוה ליה לאוקמי קרא בחייבי לאוין אלא בחייבי כריתות דוקא דהוה אמינא שמותר לקיימה הואיל ואיתרבו לקנס מהבחולות ומנערות בריש אלו 'נערות (שם דף כט:) דקראי משתמעי דהיכא דאיכא קנס איכא נישואין אבל בחייבי לאוין נימא דאתי עשה ודחי לא תעשה אבל קשה דמשני היכא אמרינן דדחי כגון מילה בלרעת אבל הכא אי אמרה לא בעינא ליה מי איתיה לעשה כלל א"כ למה לי קרא למעוטי שלא ישאנה ונראה לר"י דהכא לאו מיתורא קדריש אלא הכי פירושו ולו תהיה לאשה באשה הראויה לו פרט לאלמנה משום דדרשינן באלו נערות (שם דף וֹת.) תהיה מדעתה וכיון דבעינן מדעתה א"כ בעינן אשה הראויה לו דלא חשיב עשה דהא אי אמרה לא בעינא ליה מי אימיה לעשה כלל ומעיקרא דפריך וניתי עשה ונדחי לא מעשה סלקא דעתך דכי אמרה מיהא בעינא ליה ידחה עשה את לא מעשה דלא מסיק אדעתיה דלא אתי עשה ודחי לא מעשה אלא כגון מילה בלרעת כו' א"נ מעיקרא ס"ד כדפי' דמייתורא קא דריש: ורב דאמר ברבי אלעזר. לא שסבר רב כרבי אלעזר דהא רב ושמואל דאמרי תרוייהו בוגרת ומוכת עץ לא ישא ורבי אלעזר מכשיר בוגרת אלא הכי קאמר דרב דאמר לרבי אלעזר נבעלה שלא כדרכה פסולה לכהונה כיון דמכשיר בוגרת וליה לא סבירא ליה והשתא ניחא דפריך אי כר׳ אלעזר מאי איריא משום בעולה חיפוק ליה דהויא זונה דהא אמר רבי אלעזר פנוי כו׳ ואי אליבא דנפשיה קאמר מאי פריך דאטו משום דסבר לה כר׳ אלעזר בחדא סבר לה כותיה בכל מילי דאין שני הדברים הללו חלויין זה בזה דמה ענין זה אלל זה ועוד דעל כרחך לא סבר כוומיה בהא דאמר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה מדפריך ארב בסמוך ובהא אמר רב עמרם דאין הלכה כר' אלעזר ובסוף פ"ק דכתובות (דף טו. ושם) גבי חינוקת שנאנסה פסיק לשם כר' יוסי דמכשיר והיכי הוה מכשיר אפילו בתרי רובי אי סבר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה ודוחק לומר דלא אנטריך לפסוק אלא לבא עליה לשום אישות אלא אליבא דר׳ אלעזר קאמר וליה לא סבירא ליה: שבים ולא ארבעה. וא״מ ומהיכא חיסק אדעתיה למיסר דאינטריך קרא למעוטי וי"ל דסלקא דעתך לאסור משום דאיתקוש וכי תימא אם איתא דהני נמי אסור לכתוב רחמנא אחנן ומחיר כלב חונה א"כ הוה אמינא דכל חד לחוד שרי ומיהו (כ) למאן דאמר (ב"ת נד: ובשאר דוכמי) משמע שניהם כאחד ומשמע אחד בפני עלמו עד שיפרוט לך הכתוב יחדו ה"ל למכתב הכי ובפ' כל האסורין (תמורה דף ל: ושם) מהאי דרשא דשנים ולא ד' נפקא לן דאין זגות לבהמה: